

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH DLA GMINY WIECZFNIA KOŚCIELNA NA 2019 ROK

WSTĘP

Problemy wynikające z picia alkoholu oraz przemocy w rodzinie są w dalszym ciągu najpoważniejszymi kwestiami społecznymi. Zjawiska te mają przemożny wpływ na bezpieczeństwo społeczne, stan zdrowia ludzi jak też relacje z najbliższymi. Z problemem alkoholizmu wiążą się zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania zarówno sfery ekonomicznej, moralnej i zdrowotnej społeczeństwa. Obecnie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać, osobom, rodzinom z problemem alkoholowym a szczególnie dzieciom z rodzin dotkniętych chorobą alkoholową, ale jak to robić szybciej, skuteczniej, efektywniej. Pomagać - to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu, ale pomagać to przede wszystkim zapobiegać, czyli edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową, jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne "podpieranie się" substancjami uzależniającymi.

Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji samego alkoholika, one dotyczą wszystkie osoby, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym.

I. DIAGNOZA

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzona jest realizacja wskazanych działań jest Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalany corocznie przez Radę Gminy na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ustawodawca wskazał gminom główne źródło pozyskania środków finansowych na realizację wskazanych zadań własnych. Jest to tzw. Fundusz alkoholowy, czyli dochód gminy pochodzący z opłat za korzystanie z zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych i nie może być przeznaczony na inne cele. Oznacza to, że środki pochodzące z tych opłat, są ściśle powiązane z realizacją gminnego programu i nie mogą być przeznaczone na inne, nie związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii działania. Celem Programu jest przedstawienie kierunków działań opartych na zadaniach określonych w wyżej wymienionej ustawie. W dniu 9 marca 2018 roku weszła w życie ustawa nowelizująca ustawę o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, która nałożyła na rady gmin obowiązek do uchwalenia uchwał dotyczących maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, jak i do spożycia poza miejscem sprzedaży, odrębnie dla poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych na terenie gminy.

Na koniec roku 2018 na terenie Gminy funkcjonowało 17 punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

W 12 punktach była prowadzona sprzedaż napojów zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa do spożycia poza miejscem sprzedaży i w 5 punktach była prowadzona sprzedaż do spożycia w miejscu sprzedaży.

W 10 punktach była prowadzona sprzedaż napojów zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) do spożycia poza miejscem sprzedaży i 2 punktach była prowadzona sprzedaż do spożycia w miejscu sprzedaży.

W 11 punktach była prowadzona sprzedaż napojów zawierających powyżej 18% alkoholu do spożycia poza miejscem sprzedaży i w 3 punktach była prowadzona sprzedaż do spożycia w miejscu sprzedaży.

W roku 2018 zostały zlikwidowane 3 punkty sprzedaży napojów alkoholowych.

W 2016 roku Gminna Komisja wezwała 26 osób, celem przeprowadzenia rozmów i zmotywowania do pojęcia leczenia, 3-ech mieszkańców Gminy było skierowanych do Sądu, gdzie w stosunku do dwóch osób Sąd postanowił o leczeniu zamkniętym.

W roku 2017 wezwanych było 28 osób i dwa wnioski zostały skierowane do Sądu o leczenie zamknięte.

W roku 2018 Gminna Komisja wezwała 16 osób i jeden wniosek skierowany do Sądu o leczenie zamknięte.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współpracuje z Zespołem Interdyscyplinarnym, ponieważ tam gdzie występuje alkohol, często pojawia się przemoc i tak w roku 2016 Zespół Interdyscyplinarny założył 17 niebieskich kart, w roku 2017 - 16 niebieskich kart, natomiast w roku 2018 – 13 niebieskich kart.

Z wywiadu przeprowadzonego z pracownikami socjalnymi, członkami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, członkami Zespołu Interdyscyplinarnego i dzielnicowym wynika, że część dorosłych mieszkańców gminy nie dostrzega negatywnych skutków problemu społecznego jakim jest uzależnienie od alkoholu. Osoby dorosłe nie chcą poddawać się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu.

Na terenie gminy funkcjonują trzy szkół podstawowych w tym jedna z klasami gimnazjalnymi. Każda placówka oświatowa na terenie gminy realizuje własny program profilaktyczny.

Znacząca część działań podejmowanych w ramach Gminnego programu to zadania profilaktyki uniwersalnej, których adresatami są dzieci i młodzież uczęszczające do szkół, dla których Gmina Wieczfnia Kościelna jest organem prowadzącym.

II. PROFILAKTYKA

Główne kierunki działania Programu to:

1. Tworzenie warunków do trzeźwego i zdrowego stylu życia dla dzieci i młodzieży.
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych uczących życia bez używek.
3. Wdrażanie reguł skutecznej opieki psychologicznej i socjoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.
4. Wdrażanie reguł skutecznego egzekwowania zakazu podawania i sprzedaży alkoholu osobom nieletnim.
5. Współpraca z innymi samorządami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

Cele stawiane przed Programem to:

1. Zwiększenie dostępności usług terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin.
2. Kształtowanie prawidłowych postaw normatywnych dotyczących używania środków psychoaktywnych.
3. Poszerzenie wiedzy wśród dzieci i młodzieży na temat szkodliwości spożywania napojów alkoholowych i innych używek.
4. Zmniejszanie tendencji do zachowań ryzykownych wśród młodzieży i wzmacnianie zachowań pożądanych.
5. Zwiększenie profesjonalnego przygotowania osób pracujących z młodzieżą i rodzinami, w których występują destrukcyjne zachowania.
6. Promowanie postawy abstynencji jako jednej z szans kształtowania osobowości.
7. Zmniejszenie ilości i dolegliwości zaburzeń życia rodzinnego powodowanego nadużywaniem alkoholu i przemocy.

III. ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Podstawowym zadaniem samorządu terytorialnego jest profilaktyka i zwiększanie dostępności terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia dla mieszkańców gminy. Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin. Na terenie naszej gminy nie działa żadna placówka leczenia odwykowego, jednak dla umożliwienia rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez leczenie, gmina współpracuje z ośrodkami na terenie powiatu mławskiego i przasnyskiego, gdzie mieszkańcy gminy mogą korzystać z opieki. Na mocy art. 21 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciw działaniu alkoholizmu bezpłatne leczenie osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w podmiotach

lecniczych, a od osób uzależnionych od alkoholu nie pobiera się opłat za świadczone usługi w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu. W związku z powyższym w celu realizacji zadań określonych w Programie przyjmuje się poniższe formy i sposoby realizacji:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.

1. 1. Dofinansowanie psychoterapii rodzinnej i indywidualnej oraz kosztów przejazdu do ośrodka leczenia od alkoholu dla osób, które tego wymagają;

1. 2. Prowadzenie poradnictwa indywidualnego w zakresie pomocy osobom uzależnionym od alkoholu;

1. 3. Motywowanie osób do podjęcia leczenia odwykowego oraz informowanie o możliwości podjęcia terapii;

1. 4. Prowadzenie pracy edukacyjnej w zakresie poprawienia funkcjonowania społecznego i rodzinnego osób uzależnionych od alkoholu;

1. 5. Prowadzenie pracy edukacyjnej i wspierającej dla osób współuzależnionych;

1. 6. Upowszechnianie materiałów informacyjnych o chorobie alkoholowej.

1. 7. Stała współpraca z Policją, Sądem – Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich i szkołami w celu podnoszenia skuteczności podejmowanych działań.

Zadania realizowane będą systematycznie w ciągu całego roku, bądź według aktualnych potrzeb.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

2. 1. Zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego:

a) przyjmowanie zgłoszeń w przypadkach wystąpienia problemu nadużywania alkoholu powodującego rozkład życia rodzinnego, demoralizacja nieletnich, zakłócanie spokoju i porządku publicznego.

b) prowadzenie rozmów motywująco-interwencyjnych z osobami, co do których wpłynęło zgłoszenie.

c) kierowanie na badanie przez biegłych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego, osób nie wyrażających woli poddania się dobrowolnie leczeniu odwykowemu, a wobec których, wstępne czynności uzasadniają kontynuowanie postępowania.

d) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym.

e) składanie wniosków o wszczęcie postępowania do nałożenia obowiązku leczenia odwykowego do Sądu Rejonowego.

Za realizację procedury podejmowania czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu odpowiada Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieczfnia Kościelnej oraz Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Terminy realizacji – systematycznie według zgłoszeń.

2. 2. Pomoc osobom współuzależnionym oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:

- a) prowadzenie rozmów edukacyjnych dla osób współuzależnionych;
- b) prowadzenie indywidualnego poradnictwa dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- c) prowadzenie działalności edukacyjnej poprzez szkoły.

Wykonawcami będą osoby profesjonalnie przygotowane do realizacji w/w zadań – na podstawie zlecenia realizacji zadania przez Wójta Gminy Wieczfnia Kościelna, a także członkowie Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym w Gminie Wieczfnia Kościelna oraz szkołami.

2. 3. Pomoc dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

- a) dofinansowanie obozów socjoterapeutycznych i innych form wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym;

Wykonanie tej części zadania będzie realizowane poprzez zlecenie realizacji zadania przez Wójta Gminy Wieczfnia Kościelna, ogłaszanie konkursów, zlecenie osobom profesjonalnie przygotowanym, przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieczfnia Kościelnej oraz członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

3. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć o charakterze profilaktycznym i sportowym, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

3. 1. Prowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i rodziców.

3. 2. Dofinansowanie imprez i spektakli profilaktycznych.

3.3. Organizowanie działań integrujących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową poprzez prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży.

3. 4. Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych i promujących zdrowy styl życia.

3.5. Organizowanie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami oraz z rodzin dysfunkcyjnych.

3.6. Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach i akcjach profilaktycznych.

3. 7. Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej:

- a) organizacja imprez, konkursów poświęconych profilaktyce uzależnień;
- b) zakupu sprzętu i materiałów edukacyjnych o tematyce profilaktyki uzależnień dla szkół z terenu Gminy Wieczfnia Kościelna;
- c) inicjowanie działań na rzecz częstszego podejmowania interwencji przez funkcjonariuszy policji w sytuacji spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych;
- d) szkolenia z zakresu przestrzegania przepisów prawa dotyczących sprzedaży i podawania napojów alkoholowych (dla sprzedawców napojów alkoholowych);
- e) szkolenia w zakresie aktualnych przepisów z zakresu profilaktyki uzależnień dla członków Komisji.

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez zlecenie zadań przez Wójta Gminy Wieczfnia Kościelna, oraz pracę członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- 1. Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, działających na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 2. Współpraca z organizacjami zajmującymi się innymi uzależnieniami.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazów sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwy, łamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja tego zadania może odbywać się poprzez możliwość występowania przez Gminę w charakterze oskarżyciela publicznego tzn. wystąpienie z aktem oskarżenia do sądu z pominięciem prokuratora w przypadku ww. naruszeń prawa.

IV. OGRANICZENIE DOSTĘPNOŚCI ALKOHOLU

Dla lepszego radzenia sobie z problemami alkoholowymi potrzebne są zorganizowane działania prowadzone na szczeblu Gminy. Ograniczenie czynników wpływających na wzrost zagrożeń związanych z piciem napojów alkoholowych będzie osiągane przez odpowiednie kształtowanie zasad dostępności alkoholu na terenie Gminy Wieczfnia Kościelna. Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzi kontrole punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy pod kątem przestrzegania zasad sprzedaży i podawania alkoholu zawartych zarówno w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jak i w Gminnym Programie. Przeprowadzanie kontroli konieczne jest dla ujawnienia nieprawidłowości i w razie ich stwierdzenia odebrania zezwolenia nieuczciwym przedsiębiorcom. Z kontroli osoby upoważnione składają sprawozdanie z wnioskami Wójtowi Gminy Wieczfnia Kościelna. Każdy przedsiębiorca

otrzymujący zezwolenie każdorazowo będzie pouczany o konieczności przestrzegania obowiązujących zasad obrotu alkoholem.

Gmina realizująca zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi dążyć będzie do ograniczania dostępności alkoholu poprzez:

1. System kontroli rynku obrotu napojami alkoholowymi.
2. Egzekwowanie przepisów ustawy związanych z zakresem reklamy alkoholu.
3. Edukację sprzedawców w dziedzinie szkód związanych z piciem alkoholu przez młodzież.
4. Koncentrację na wszechstronnych oddziaływaniach profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży.

oraz ścisłą współpracę z instytucjami skupiającymi dzieci i młodzież w celu promowania aktywnego, zdrowego stylu życia.

V. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za wykonywane czynności przysługuje wynagrodzenie w wysokości równej dziecie radnych Rady Gminy Wieczfnia Kościelna.
2. Dopuszcza się inne formy wynagrodzenia dla członków komisji np. umowa – zlecenie lub umowa o dzieło, o ile wiąże się z wykonywaniem ściśle określonych zadań wynikających z programu.
3. Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest:
 - a/ zawarcie umowy – zlecenia z członkami Komisji,
 - b/ udział w pracach Komisji stwierdzony na podstawie listy obecności.

VI. PRELIMINARZ WYDATKÓW NA REALIZACJĘ GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2019 ROK W GMINIE WIECZFNIA KOŚCIELNA – stanowi załącznik Nr 1 do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019 rok w Gminie Wieczfnia Kościelna.

***Preliminarz wydatków na realizację
Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na 2019 rok w Gminie Wieczfnia Kościelna***

Lp.	Zadanie	Termin realizacji	Osoba Odpowiedzialna	Koszt realizacji w zł
1.	Materiały i wyposażenie			
	- zakup materiałów na konkursy o tematyce związanej z profilaktyką uzależnień oraz imprezy edukacyjno-kulturalne itp.	Cały rok w miarę potrzeb	Przewodniczący Komisji Dyrektor GBP	8 000,00
	- zakupy związane z organizowaniem aktywnych form spędzania czasu wolnego dla młodzieży szkolnej oraz ponadgimnazjalnej np. poprzez sport oraz dofinansowanie zakupu sprzętu sportowego, niezbędnego do realizacji w/w zadania, przede wszystkim w celu objęcia opieką dzieci z rodzin patologicznych	Cały rok w miarę potrzeb	Przewodniczący Komisji Kierownik GOPS	
	- zakupy związane z organizowaniem Klubu Integracji Społecznej	Cały rok w miarę potrzeb	Przewodniczący Komisji	
	- zakup materiałów biurowych	Cały rok w miarę potrzeb	Przewodniczący Komisji	
	- zakup materiałów edukacyjnych (sprzęt multimedialny, plakaty, broszury do rozdawnictwa itp.)	Cały rok w miarę potrzeb	Przewodniczący Komisji	
	- zakupy związane z współpracą z placówkami odwykowymi i pokrewnymi, Sądem, Policją, Strażą Pożarną itp. w walce z zagrożeniami wywoływanymi przez nietrzeźwych, a w szczególności kierowców oraz wszechstronnym wspieraniem w/w podmiotów w działaniach mających na celu zapobieganie oraz likwidację w/w zagrożeń	Cały rok w miarę potrzeb	Przewodniczący Komisji	
	- prenumerata czasopism	Cały rok w miarę potrzeb	Przewodniczący Komisji	
	- zwrot kosztów za leki związanych z leczeniem z uzależnień	Cały rok w miarę potrzeb	Kierownik GOPS	

2.	Zakup usług pozostałych - programy edukacyjne prowadzone przez osoby przeszkolone, zajmujące się problematyką profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych - zajęcia sportowo-rekreacyjne, festyny, imprezy środowiskowe z elementami profilaktyki antyalkoholowej - szkolenia i narady - wywiady środowiskowe - kolonie zimowe i letnie z programem profilaktyki dla dzieci i młodzieży zagrożonych patologią - dofinansowania związane z współpracą z placówkami odwykowymi i pokrewnymi, Sądem, Policją, Strażą Pożarną itp. w walce z zagrożeniami wywoływanymi przez nietrzeźwych, a w szczególności kierowców, oraz wszechstronnym wspieraniem w/w podmiotów w działaniach mających na celu zapobieganie oraz likwidację w/w zagrożeń.	Rok szkolny Cały rok w miarę potrzeb Cały rok w miarę potrzeb Cały rok w miarę potrzeb Okres wakacji letnich i zimowych Cały rok w miarę potrzeb	Przewodniczący Komisji Dyrektor GBP Przewodniczący Komisji Kierownik GOPS Kierownik GOPS Przewodniczący Komisji Kierownik GOPS	19 800,00
3.	Różne opłaty i składki	Cały rok w miarę potrzeb	Przewodniczący Komisji	1 000,00
4.	Wynagrodzenia na podstawie umów o dzieło i umów zleceń - realizacja programu o tematyce profilaktycznej Wynagrodzenie dla członków GKRPA - motywowanie do leczenia osób uzależnionych - kontrola punktów alkoholowych	Cały rok w miarę potrzeb	Przewodniczący Komisji	18 000,00
5.	Podróże służbowe krajowe - zwrot dojazdu na szkolenia	Cały rok w miarę potrzeb	Przewodniczący Komisji	200,00
		Łącznie:		47 000,00

SEKRETARZ GMINY

inż. Krystyna Kowacka